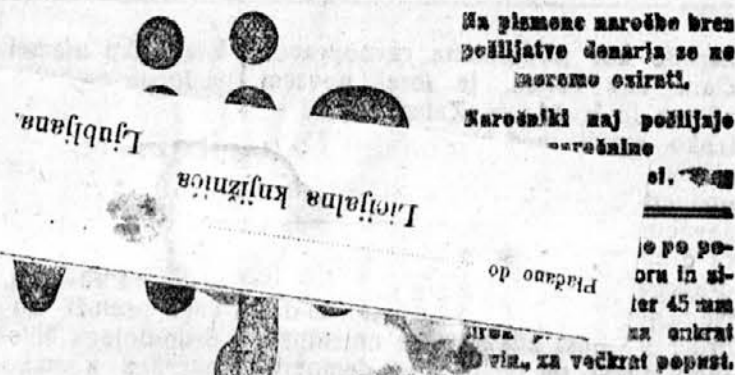

Jugosla

Na pismene naročbe brez
pošiljave denarja se ne
moremo osirati.

Narodni naj pošiljajo
—redne—

el. 100

je po po-

sta in si-

ter 45 mm

na enkrat

za večkrat popust.

**Vojska v Ljubljani
in po pošti:**

za leto K 34—
pol leta 42—
za leto 21—
za mesec 7—

Ob izposojitvi:

za leto naprej K 95—
za pol leta 50—
za deset let 20—
za mesec 7—

Prodajništvo je na Starom trgu št. 19. Telefon
št. 699. — Upravništvo je na Marijinem trgu
št. 2. — Telefon št. 44.

**Izhaja vsak dan zjutraj
Posamezna številka velja 40 vinarjev.**

Vpraševanja glede izposojitve in dr. se naj pre-
ložijo na odgovar. knjižnico ali naklad. — Dopisi
naj se šankirajo. — Nakopni se ne vračajo.

Italijani na begu.

**Dalmatinci pregnali Lahe iz Tro-
gira.**

Ldu. Split, 23. sept. Popoldne ob dveh je naša vojska krenila proti Trogiru. Ob 11. predpoldne je prišel v Trogir ameriški rušilec, da prisili Italijane, da se umaknejo na demarkacijsko črto. Ko so trogirski meščani zagledali ameriško bojno ladjo, so pograbili za orožje, pridri na ulice in pričeli streljati. Ko so Italijani opazili pobuno meščanstva, približevanje srbske vojske in ameriške ladje, so nemudoma pobegnili iz Trogira. Meščani so zajeli oklopni avtomobil, poveljnika italijanske vojske, Torre Filiberta Emanuela, s tremi vojaki.

Med tem se je izkrcalo 200 obroženih ameriških mornarjev s strojnimi puškami, katerim so oddali vjetnike in avtomobil. Na avtomobil so Amerikanci postavili svojo zastavo, vjetega častnika in vojake pa so vzeli seboj na ladjo in jih odpeljali v Split, kjer so jih izročili poveljniku italijanske stalijske ladje »Puglia«. Med tem je došla srbska vojska, ki je bila z velikanskim navdušenjem sprejeta od ogromne množice ljudstva z zastavami. Amerikanci so izročili mesto srbski vojski in vkrcali svoje čete. Naša vojska je zasledovala sovražnika preko Trogira in nadaljuje svojo akcijo. Od tega časa nadalje ostane v Trogiru stacionirana za nekoliko dni ameriška vojska, ki je dobila najstrožje naredbe za eventualni drugi italijanski napad.

Manifestacije v Splitu.

Ldu. Split, 23. sept. Ko je danes dospela v Split prva vest o italijanskem izpadu na Trogir, je zavladalo med občinstvom silno razburjenje. Že okoli 10. so bile zaprte vse trgovine. Po mestu so hodile v izprehodu čimdalje večje množice občinstva in demonstrirale proti italijanskim osvajalcem. Takoj so se zbrale dobro disciplinirane prostovoljne čete, ki so prisegle, da se hočejo boriti do zad

nega moža za svoj domači kraj. Na prvi poziv se je prijavilo več kot 2000 mož. Ko so prostovoljske čete odkorakale, da osvobodijo Trogir, je nastalo med meščanstvom veliko navdušenje.

Viharno je pozdravljalo prostovoljske ter jih obsipalo s cvetjem. Popoldne, ko je dospela vest, da so se Italijani umaknili iz Trogira, so se v Splitu vršile zopet velike manifestacije. Na Poljani kralja Petra so se zbrale štiri prostovoljske čete ter so na poziv dr. Grisogona, ki je imel vznešen govor, prisegle, da bodo na prvi poziv polnoštevilno prihiteli pod zastavo ter držale najstrožjo disciplino.

Reka.

Wilsonovo stališče.

Ldu. Pariz, 23. sept. (ČTU) Ameriška delegacija na mirovni konferenci izjavlja, da predsednik Wilson izključuje vsakršen nov kompromis v reškem vprašanju, razen ako se reško pristanišče podredi zvezi narodov. Tudi Anglija in Francija najbrže ne bosta odnehali niti za las, ako se ne zajamči mednarodni značaj reške luke. Ameriška mirovna delegacija se boji, da bo Jugoslavija nastopila z orožjem, ako bi d'Annunzio izvršil svojo grožnjo, da požene v zrak reško pristanišče. Na ta način bi nastal položaj, iz katerega bi se utegnili razviti nova balkanska vojna. Končno izjavlja ameriška delegacija, da d'Annunzijeve puč nikakor ne more vplivati na končno veljavno rešitev reškega vprašanja.

Italijanski narodni praznik na Reki.

Reka, 23. septembra. 21. t. m. je bil tukaj italijanski narodni praznik. Delavnice in trgovine so bile zaprte. Popoldne se je zbralo na Danjevem trgu mnogo vojaštva z meščani, nakar se je mednje pripeljal tudi d'Annunzio ob asistenci svojega štaba. Govoril je, in naglašal, da je ta dan za Italijane posebno važen, kajti Italiji da ne priiče

zgolj mesto Reka z ozadjem, temveč tudi luka in železnica. Vojaštvo da se bo žrtvovalo, toda potrebno je, da mu pri tem delu pomaga tudi civilno prebivalstvo.

Stavke vsepovsod.

V Ameriki.

New York, 22. sept. Opolnoči ja začela stavka jeklarjev, ki obsega vso deželo. Poročila o stavki niso enotna. V Pittsburgu je izjavil uradnik neke družbe, da dela večina industrijskih podjetij v zmanjšanem obsegu, delavski voditelji pa pravijo, da bo stavka popolna šele v nekaj dneh.

Pariz, 22. sept. Iz New Yorka poroča »Chicago Tribune«, da obsega stavka v ameriški jekleni industriji 145 tovarnen z 280 000 delavci, od katerih odpade na Pittsburg 200 000 delavcev, ostanek pa na Cleveland in Chicago. Voditelji stavke in jekleno združenje nestrpnno pričakujejo izida tega boja, ki stremi samo za zedinjenjem jeklene industrije.

Pittsburg, 23. sept. V pittsburgskem okolišju je včeraj popoldne prišlo do spopada med policijo in množico, ki je hotela imeti zborovanje na piane. Nevarno ranjen ni bil nihče, aretiranih je bilo 19 oseb.

Na Francoskem.

Berlin, 23. sept. Iz Lyona javljajo, da stavka v Franciji nad šeststotisoč delavcev. Nevarnost, da v vsej industriji zastane delo, je splošna. Poročila javljajo spopade med stavkajočimi in med policijo.

Na Nemškem.

Berlin, 23. sept. »Berliner Zeitung am Mittag« poroča iz Bremena in Hamburga, da se bremenska stavka mornarjev boji najbolj širi. Iz simpatije so pričeli stavkati tudi mornarji iz Severnega morja. S stavkajočimi so se izrazili solidarne tudi mornarji ribiških parnikov v Hamburgu.

Nauen, 23. sept. V Bremenu stavkajoči pristaniški delavci zahtevajo

zvišanje mezde. Tudi mornarji, katere so hoteli prisiliti, da bi opravljali delo stavkajočih, so se udeležili stavke. Nato je začela še simpatijska stavka v Hamburgu. Nemška mornariška zveza, ki jo vodijo radikalni elementi, je zahtevala nov mornariški red, ki bi kljub stavki onemogočil odhod v luki zasedranih ladij. Nevarnost je, da se stavka razširi še na druga pristanišča v Severnem morju.

Stavke se širijo.

Ldu. Bremen, 24. septembra. (DunKU.) Nameščenci počestne železnice so danes na vseh progah začeli stavkati.

Ldu. Stettin, 24. septembra. (DunKU.) Delavci v glavni plinarni so danes začeli stavkati.

Tudi angleški železolivarji stopili v stavko.

Ldu. Amsterdam, 25. sept. (DunKU.) »Temps« javlja iz Londona, da so hkrati z ameriški kovinarji tudi angleški železolivarji stopili v stavko. Doselej je že 50 000 delavcev nehala delati. Kažejo se znaki, da se stavka raztegne tudi na strojno in ladijsko industrijo. Vsi delavci v livarni in v arzenalu v Woolwichu so nehali delati.

Politične beležke.

Nemčija in Jugoslavija. Poročevalec »Epohe« je govoril z znamenitim nemškim publicistom Hermanom Wendtom, ki je bil tudi državni poslanec in ki potuje sedaj po naši državi. O bodočih odnosih med Nemci in Jugoslavlani se je izrazil: ob sebi dobro in pravilno idejo Berlina—Carigrada je nemški imperijalizem popačil in kompromitiral. Narodi stanujoči vzdolž Donave, so v zemljepisnem, zgodovinskem in gospodarskem oziru navezani drug na drugega in morajo med sabo zamenjavati razne dobrine. Demokratično pojmovana ideja Berlin—Carigrad, ali Berlin—Beograd, ki priznava vse omenjene

VLADIMIR LEVSTIK.

Nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Toda vsi podli jeziki bodo pljuvali nanjo svoj zolč,« je menil grof sam pri sebi, »in Dora je škoda za to... Ne smem je pozabiti nazadnje; mnogo mnogo hvale sem ji dolžan.«

Zadnje čase, odkar so se zbirale niti njegove spletke v zaključni vozli, jo je bil nekoliko zamenjal; nič več se nista shajala tako pogosto kakor nekdanj. Ali če so bila svidenja redkejša, so bila zato bogatejša slasti:

»Omanejša, lahko bi rabil besedo...« Grof je pomislil, kako se Dora, odkriva tako preračunana v svojem početju in tako hladna v dnu srca, polagoma ogreva v njegovih objemih. Zmerom bolj pogosto ga je presenečala z odmevi resnične strasti v vedenju, besedah in pogledih svojih nekdanj tako ponosnih temnih oči. »Se malo in zaljubila bi se vame; samo če bi hotel, bi lahko venčal svoje delo s tem, da poročim milijonarjevo edinko. Ali tak lopov nisem, in Dora je škoda, bogme škoda.«

Z začudenjem je odkril v sebi željo, videti še enkrat vse svoje dvorjane in trabante: profesorja Pohlina s tistimi neumnimi, častilakomno domišljavimi očmi, ki preže tako genljivo na znamenje izpolnitve in vprašujejo tako nesramno, kdaj napoči težko pričakovana ura napredovanja, odlikovanja in povišanja v plemiški stan; Vido, ubozico, ki je naprej obsojena, da utone enkrat v tem splošnem močvirju, in njenega prijatelja Križaja, otroškega vzdi-

hovalca, ki bi rešil njo in sebe, ako bi bil le malce manjši pesnik in večji mož; čudaka Bilbana, ki opisuje življenje stenic, in vse ostale figure v tem turobnosmešnem gledišču marionet!

V tragični podjetnosti ljudi, ki so sklenili svoje račune, se je namenil plodonosno porabiti današnji, nemara poslednji dan. Govoriti je hotel s Pohlinom, zakaj skrb radi Vide, katero je bil Egon postavil v program svojih lopovščin, mu ni dala miru; nato pa je bilo treba vsekako stopiti k Smučiklasu ter mu zadati drzen, nov nepopravljiv udarec, dokler še utegne. Mržnja do našega narodnega voditelja je vrela v njem z zagrizeno stanovitnostjo, ki bi bila presenetila vsakogar razen njega samega in sodruga Mahneta; gonila je njegove možgane kakor električni tok zagonetno strojnico ter neumorno iskala dejanj. Delal je bilanco, bogato kakor malokdaj katera, in vendar ni bil zadovoljen. Premajhna se mu je zdela sramota, ki je čakala odvetnika, da ga zasuje v trenutku grofovega razkrinkanja; in vsota, katero mu je dolgoval, je pomenila po skromnejših pojmih sicer premoženje, za Smučiklasa, obogatelega v tolikih »resnih političnih situacijah« in tako »vztrajnem delu za blagor domovine«, pa še vedno samo izgubo, ki se je dala preboleti. Grof, poznajoč njegovo delovestnost, ni hotel zadeti le doktorjeve časti, ki je ni bilo, ponosa, ki se je ravnal po okolnostih, in ugleda, ki se je utegnil — med temi zabiteži! — obnoviti ravnatoko brez vzroka, v nasprotju z zdravo človeško pametjo, kakor je bil nastal; hotel je zapisati svoj račun na edino mesto, kjer je bil Smučiklas zmožen globoke strasti in resničnega čutenja

— v tabernakel, ki ga je bil pripravil krivičnemu mamonu! Vedel je, da bo tudi javno osmešenje v očeh naših ljudi tem izdatnejše, ako bo vsakdo znal, da se mora trhli malik omejevati, krčiti svoje izdatke in nemara sam iskati uslug. Vzlic Smučiklasovemu blagostanju je bil njegov imetek vendarle naložen, razpotaknjen v delnice in nepremičnine; kar mu je zdaj, nikakor ni bila bagatela, ki jo ima človek zmerom pri rokah, marveč denar, katerega si je bil nalašč omislil, da se je mogel pokazati grofu v učinkoviti luči; v svojem občevanju z vsakovrstnimi ljudmi je bil prišel »visoki gost« pomalem vsemu na sled.

»Natihem bo klel, ali v javnosti se izmaže, preloži z rame na ramo, odere tega in onega; še poznalo se mu ne bo čez leto dni,« je govoril sam pri sebi med toaletto, ki jo je opravljal danes z nenavadno skrbjo. »Puščati mu moram krepkeje, da me bo pomnil! Jaz ne potrebujem ničesar več; tisto malo, da me odpeljejo in zagrebejo v preziran kot, daleč kam od svojih poštenjakov in dostojnikov, lahko pričakujem brezplačno... Toda Jacques in Hasan se ne bosta pritoževala, ako ju zaželim za leto dni ali dve. Zaslužila sta, siromaka... In Marija! Kaj bo z njo, kadar mene ne bo? Pustil bi ji denarja; toda ona ne bi hotela živeti od nedovoljenih sredstev. Treba se bo domeniti s staro Meto, ki ima v svoji preprostosti zdravejši razum in ljubi siroto tako, da ne bo obračala bankovcev, češ, odkod so se vzeli. Napišem ti pismo, v katero vložim denar; izročim ji ga tik pred koncem — da, da, to bo pomagalo!«

(Dalje prihodnj.)

narode kot popolnoma ravnopravne člane ene verige, je torej povsem zdrava in izvedljiva. Zategadelj bi se lahko razvili med Nemčijo in Jugoslavijo živi odnošaji, to pa ne le na gospodarskem, temveč tudi na duševnem poprišču, in sicer tako, da bi drug drugemu dajali, in drugi od drugega prejeli. Jugoslavija bi od Nemčije mogla prejemati kulturne dobrine v obliki znanosti in umetnosti. Jugoslavi pa imajo zelo demokratičen čut za enakost, čut, ki živi v srcu vsakega Jugoslava, in to je tisto, kar bi Nemec predvsem potreboval od Jugoslava. Želeti je, da bi prišlo med Jugoslovani in Nemcem do tega potrebnega zamenjavanja.

Dnevne vesti.

dn Borštnikov pogreb bo danes popoldne ob 4. uri iz dramskega gledališča na pokopališče pri sv. Križu. Dopoldne bo izpostavljena krsta s pokojnikovim truplom v dramskem gledališču.

dn Sožalje mariborskega gledališča ob Borštnikovi smrti. Naše uredništvo je prejelo tole brzojavko: »Ob nenadni smrti našega prvaka Ignacija Borštnika, ki je globoko pretresla duše vseh članov mariborskega gledališča, naj sprejme ves slovenski narod tudi naše sožalje nad bridko izgubo svojega ljubljence-umetnika.« Za mariborsko gledališče: Nučić.

dn Ženske pararelke na moškem učiteljskem v Mariboru dovoljene. Kakor je znano, je bil poverjenik za uk in bogočastje dr. Verstovšek odredil, da se opusti bivše deželno učiteljske v Mariboru in pa da se tudi na moškem učiteljskem ne dovolijo pararelke. S tem bi bile gojenke navezane edinole na samostansko učiteljske. Ta odredba je izzvala takrat mnogo hrupa in protestov v našem časopisju. Sedaj si je pa vlada stvar premislila in dovolila pararelko. Ali je dr. Verstovšek storil to prostovoljno, kakor pravi sam, ali pod pritiskom javnega mnenja, je zdaj vseeno. Glavno je, da ne bo treba našemu ženskemu učiteljskemu nerasočaju obiskovati nemčurskega samostanskega zavoda.

dn Za potovanje po železnici iz Špija proti Ljutomeru potrebno je izkaznice (brez slike) od pristojne politične oblasti (pol. ravnateljstvo, -komisarijata, okrajno glavarstvo) z izrecnim dovoljenjem te oblasti za kraje ob tej progi in vizuma Dravske divizijske oblasti. Brez tega vizuma je prekoračenje demarkacijske črte nemogoč. (Priobčujemo to obvestilo nalašč z vsemi slovničnimi napakami, kakor smo je prejeli od Dravske divizijske oblasti. Najboljši do-

kaz, kako utemeljene so pritožbe, da sede na najboljših mestih častniki, ki se uče slovenščine šele sedaj. Op. ur.)

dn Učiteljem-vojakom letnika 1886 in 1887. Komanda Dravske divizijske oblasti je odredila, da se vsem učiteljem-vojakom letnika 1886 in 1887, ki so nameščeni na javnih šolah in zavodih, dvamesečna orožna vaja preloži do počitnic končnega prihodnjega šolskega leta. Pakovske okružne komande izstavljajo takim prosilcem tozadevna čakalna dovoljenja in skrbe, da bo učiteljsvo nastopilo orožno vajo po dokončanem šolskem letu.

dn Mariborski magistrat še menda vedno ne ve, da je v Jugoslaviji, ker dopisuje z drugimi uradi v nemškem jeziku.

dn Tečaja za učitelje meščanskih šol v Ljubljani in Mariboru se otvorita s 1. oktobrom 1919 in sicer v Mariboru za vse tri strokovne skupine, v Ljubljani za 2. in 3. skupino. Za vsako skupino se dovoli po deset učiteljem (učiteljicam) dopust. Učitelji (učiteljice), ki so prosili, da se prideli v službovanje kakš meščanski šoli, a se niso sprejeli, naj javi kratkim potom nadzorniku L. Pojancu, če se potegujejo tudi za dopust, da bi posečali tečaj, drugi pa naj pošljejo službenim potom do 5. oktobra 1919 prošnje višjemu šolskemu svetu ter prilože zrelostno in usposobljenostno spričevalo.

dn Drugi dijaški transport v Prago odhaja iz Ljubljane v ponedeljek, 29. sept. ob 15. uri, iz Celja ob 20. uri 38 min. in pride v Maribor ob 0 uri 27 min. Kar je večje priljage, se bo dala skupno v en voz. Vsa priljaga mora biti z natančnimi naslovi označena. Kdor se je javil, naj pride točno.

dn Poštini promet s Prekmurjem: do ureditve prometnih razmer v Prekmurju se vrši med tukajšnjimi in po nas zasadenimi prekmurškimi poštini uradi zaenkrat samo pisemski promet.

dn „K. k. Gebührenbemesungssamt“. Na notico, ki smo jo objavili pod tem naslovom v št. 217 smo prejeli od poverjenika ministrstva financ v Ljubljani sledeče pojasnilo: Kakor sem se informiral, ni tukajšnji pristojbinski oddelek, fia. okraj. ravnateljstva, kojemu načeluje višji fin. svetnik A. Reich kot fia. okrajni ravnatelj, od državnega preobrata do danes izdal niti enega dopisa v nemškem jeziku. Tudi nemške tiskovine za plačilne naloge so bile takoj po preobratu odstranjene. Prejšnje slovenske tiskovine za plačilne naloge so bile še dalje in so deloma še sedaj v porabi, na njih pa se označba »C. kr. urad za odmero pristojbin« vedno prečrta in na njeno mesto pri-

pisne žigoske »Finančno okrajno ravnateljstvo v Ljubljani. Pristojbinski oddelek«. Uradni pečat je samo slovenski, istotako so različne žigoske na dopisih, plačilnih nalogih itd. edinole slovenske. Pristojbinski oddelek tedaj ne poseduje niti nemškega uradnega pečata, niti nemško se glasečih žigosk. Mogoče je, da je bil kakš stranki od kakega davčnega urada po državnem preobratu dostavljen kak nemški plačilni nalog, ki je bil izstavljen tekom vojske pred preobratom, pa se ji radi njee odsotnosti ni mogel preje dostaviti. Tak slučaj je pa le posamezen in je sploh vprašanje, če se je dogodil.

dn Pozabila se je dne 21. t. m. v večernem vlaku Maribor—Ljubljana, črna moška pelerina brez kapuce. Dotični se je vozil iz sokolske slavnosti v Trbovljah, v Zagorje. Tozadevna sporočila se prosil proti primerni odškodnini na naslov Janez Mrnuh, Zagorje ob Savi.

Ljublianske vesti.

I Pevce „Glasbene Matice“ v Ljubljani prosi odbor, da se pogreba nepozabnega slovenskega umetnika Ignacija Borštnika, profesorja konservatorija v mnogobrojnem številu udeležijo in se v četrtek ob 3/4 popoldne zbera pred dramskim gledališčem.

I Pevski zbor „Glasbene Matice“. Skušnje se vrše za soprane vsak ponedeljek in četrtek od 6. do 7. zvečer, za alte vsak torek in petek od 6. do 7. zvečer, za tenorje vsak torek in petek od 8 do 9 zvečer in za base vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 9. zvečer. — V četrtek, dne 25. septembra in petek, dne 16. septembra prve skušnje v tej seziji. Pevci in pevke, ki so se priglasili, dobe pri skušnjah sprejemnice. — Odbor.

I Koncert hrvašk. akad. društva „Tomislav“ predčerašnjem je uspel nad vse dobro. Obširnejše poročilo prinesemo jutri.

I Učitelja za tamburaški zbor išče mladinska skupina Narodno socijalne zveze. Zglasiti se je v Narodnem domu z društvenih prostorih.

I Režiser slov. drame Osipovič-Sušalov išče stanovanje pri inteligentni rodbini, če mogoče z hrano. Za ure v slovensčini bi podučeval ruski ali pa francoski jezik.

I Poročil se je v soboto, dne 20. t. m. ob 16 h v sv. Jakoba cerkvi gosp. Slavko Černe z gđ. Naro Koncilijska z Novega mesta. Mladnemu paru želimo obilo sreče.

I Električna zadruga v Sp. Šiški. Odbor vabi vse člane na sestanek, kateri se vrši v soboto 27. t. m. ob 1/2 8 h zvečer v telovadnici ljudske šole. Ker se ima odbor z člani o važnih stvareh pogovoriti in jim poročati

njegovo dosedanje delovanje, zatoraj naj se sigurno tega sesianka vsak slehern član udeleži.

I Sejem za žrebeta. Vsled odredbe konjerejskega odseka kmetijske družbe se vrši v Ljubljani v torek, dne 30. septembra sejem za žrebeta. Sejem se vrši na konjskem semnišču poleg klavnice.

I Dirkaško društvo. Gospodje, ki se zanimajo, da se ustanovi v Ljubljani konjsko dirkaško društvo, naj blagovolijo svoj naslov naznačiti z dopisnico polkovniku Ravniharju v Žrebčarni na Selu.

Prvi redni občni zbor orkestralnega društva Glasbene Matice.

V prvih dneh tekočega meseca se je vršil prvi redni občni zbor orkestralnega društva Glasbene Matice ob obilni udeležbi ljubiteljev orkestralne glasbe. Društveni načelnik je v splošnih potezah poročal o dosedanjem delovanju društva, ki šteje že nad 40 rednih članov in o njegovem stremljenju. Povdarjal je, da je orkestralno društvo, ki se je ustanovilo pod okriljem Glasbene Matice 18. maja t. l., za razvoj orkestralne glasbe nujno potrebna institucija. Ona mora postati ognjišče, okoli katerega se bodo zbirali vsi ljubitelji instrumentalne glasbe. Dosedaj se simfonična glasba pri Slovencih ni mogla razviti, ker razen kratke dobe, ko je obstajala slovenska filharmonija, nismo imeli lastnega orkestra, ki bi posvetil vse svoje sile tej idealni umetniški smeri.

Z otvoritvijo konservatorija in ustanovitvijo orkestralne šole za vsa glasbila je dana prilika gojencem Glasbene Matice, da se bodo izobraževali v vseh instrumentih, ki so potrebni v orkestru, zlasti v potrobnih in pihalih.

Dalje je poročal načelnik, da je imelo društvo že preteklo sezono 10 rednih vaj in da namerava prirediti v najkrajšem času prvi koncert z godalnim orkestrom, kateremu bodo sledili simfonični koncerti z velikim orkestrom.

Načelnik se je zato zahvalil dirigentu Karolu Jeraju za njegovo vztrajno požrtvovalnost, s katero je poprijel umetniškega dela v prid društva; dalje odborniku Antonu Lajovicu, ki je bil društvu vedno toplo naklonjen in mu preskrbel prostorno dvorano za skušnje v postopju filharmoničnega društva. Uredništvom listov, ki so vedno radevolje sprejemali objave glede skušenj, izreka občni zbor posebno zahvalo.

V imenu glavnega odbora Glasbene Matice je pozdravil občni zbor z iz-

Fr. Lipah:

Ignacij Borštnik.

Ignacij Borštnik leži v mrtvašnici deželne bolnice tako mirno, skromno in pozabljeno, da ne slišiš drugega, kot ropot zidarjev, ki popravljajo steno na desni strani, tuhtam te zmoti brenčanje cestne železnice in v celih sobi — se ti zdi — ni ničesar živega — kvečjemu ena sama velika debela črna muha, ki mu je sedla ravnokar na izsušene prste pod križcem. In vendar leži tu Ignacij Borštnik, ne izgovorjen, nem protest in predstavnik svoje umetnosti. Tihe cigrese ob strani krste in mrtvaška barva tistih mrzlih praznih prtov okrog njega in kropilnik — za te, kropilnik, Borštnik — to je vse. V kakšne podile vršne smo naposled obsojeni, Horacij! Kaj te je vendar gnalo v to Ljubljano, ki si jo sovražil, ko si živel in ki si jo vendar ljubil, tako ljubil, da si prišel umret vanjo? — Prenehaj, ker je ravnokar vstopil sajast težak in takoj za njim dve sestri — usmiljenki. Kropje Borštnika. Kaj te je vendar gnalo v Ljubljano, Borštnik? Vidiš, pogrebi so sicer pri nas lepi, toda kako je to, da si tako instiktivno prišel umret v to svojo Ljubljano? Tista velika črna muha je odbrenčala in se vsedla na desno stran lica. Bila je

debela in ogabna. Človek se je ustraši. Moj Bog, take so tedaj tiste muhe, ki se zabavajo z nami par ur po smrti? Toda Borštnik je nem. Njegov obraz, masiven in vendar izmučen, je nategnjen v smeh, usta se mu smejejo na široko: zadnja maska igralca in ta se reži smrti! Oh, v kakšne podile vršne smo naposled obsojeni, Horacij! Noge, tiste tipične kratke Borštnikove noge, leže tako mirno, desni čevelj se stiska k levemu — Borštnik se boji kropilcev in pogrebcev! Te kratke noge mandarina Mr. Wu-ja! Toda Ljubljana živi svoje življenje! Opera in drama se vrta in preriva po naročilu. Raz nekdanje „Deželno gledališče“, kjer je Borštnik 29. septembra 1892, otvoril s Funtkovim prologom slavnostno predstavo, visi danes mala črna zastavica, dovolj velika za ljubljanske gledališke ljudi — za te, Borštnik, mnogo, mnogo premajhna! Tu pa Te kropje zamazan težak in dve skromni redovnici Vidiš, Borštnik, naš narod...! Oh in ta deželna bolnica! Cankarji in Borštniki ne vedo za boljše streho. Muha je ravnokar odbrenčala malo višje na obrazu: tam rdi iz blede umetnikovega lica mala brazgotina, vsa rdeča in polna krvi. Oh, v kakšne podile vršne smo naposled obsojeni, Horacij! Težak in redovnici me vprašajo, kje leže ostali mrtveci

deželne bolnice. „Tu spodaj.“ — „Hvala! Veste, mi smo prišli kropit Vodiško Johancu!“ — — — Ljubljana, Ljubljana! — — —

O življenju, ki ga je živel Borštnik izven gledališča, vemo zelo malo. Vsi, ki ga poznajo, so v tem oziru v zadregi. In vendar pozna Borštnika ves narod naše države. Povedati bi se dalo kvečjemu, da je rojen v Cerkljah na Gorenjskem 11. julija leta 1858. Dopržil je dunajski konservatorij, prevzel 1884. art. solo in režijo „Dram. društva v Ljubljani“ in deloval tam 11 let. Leta 1894. ga je angažiral v Zagreb Miletič (oče igrake Renate Miletič), kjer je njegova umetnost mahoma uklonila kritike in si osvojila občinstvo kot gost Loris Spanora (Fedora) in drž. odvetnik (Valentska svatba). Dokler je živel Fian, je bil njegov rival, ko je umrl, je bil samo Borštnik. To pojmujejo šele takrat, kadar čujemo starega Zagrebčana ali Ljubljanačana: »Grem v gledališče, da vidim Borštnika v tej vlogi!« Jaz sem čul mnogokrat v Zagrebu stare gledališke ljudi, ki so govorili o igralski umetnosti in ki so vedno redno prihajali v teater, kadar je igral Borštnik. Bil jim je osebni interes, spomin in norma. Veliko za Kainza, veliko za Borštnika. Več si igralec ne more želeli.

Mnogo sem občeval z Borštnikom in vendar ne vem kaj o njem zapisati. Še za nekrolog ni kaj. To vam je bil izmučen, utrujen mož, sit vsega, ničesar novega ni bilo, ki bi ga razburilo. Vse je preživel, vse pretrpel, vse izrazil, vse doigral — in nič novega ni več zanj na svetu! Za umetnika Borštnika ni nič novega. Vloga čevljarja v Bartulovičevi „Kugi“ je tako pojmoval, da si takoj zazumel, da starost ni v letnicah, mandarin Mr. Wu mu je bil malenkost, šel je preko Armada (Dama s kamelijami), Napoleon (Mme Sans Gêne), Kasija (Julij Cesar), Hamleta, Tartuffe, Kean, Skockmanna, Riharda III., Jaga, Nikito, Shyloka, Henschla in mnogo drugih Shakespearjevih, Ibsenovih, Strindbergovih, Hauptmannovih, d'Annunzijevih junakov. Moderne senzitivne karakterje je izluščil klasično kot jih ne bo kmalu kak Slovenec. Ne mislim, da je modernejši od Bassermanna, Moissija, Wegenerja, Schildkranta, L. Guitryja, vendar je bolj nov in času bližji kot vse korifeje starega Burgtheatra in to je mnogo. Borštnik je šel pred nami, bil je močnejši kot soigralci, gledalci in kritiki. (Konec jutri.)

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!

branimi besedami predsednik Glasbene Matice dr. Ravnikar, ki je povdarjal, da je Glasbena Matica sprejela z veseljem navdušenjem novo ustanovljeno orkestralno društvo v svojo zaščito in da bo skušala delovanje društva v procvit orkestralne glasbe v vsakem oziru podpirati. Tajnik pevskega zbora Glasbene Matice Ivo Peruzi; izvajal je, da se pevski zbor iskreno raduje ustanovitve lastnega orkestra Glasbene Matice in da trdno pričakuje, da bo prisrčno skupno delo rodilo lepe sadove v glasbeno-kulturnem življenju Slovencev.

Po končanih volitvah se je novi odbor konstituiral sledeče: načelnik dr. Ivan Karlin, dirigent Karel Jeraj, dirig. namestnik Ivan Karel Sancin, odborniki: Gospa dr. Korunova, Anton Lajević, dr. Milko Lubec, Avgust Perlot in Franc Potočnik.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Tedenski repertoar:

se je vsled smrti I. Borštnika takole spremenil:

Drama.

25. sept., četrtek, Zaprtó (vsled pogreba g. Borštnika).

26. sept., petek, »Dnevi našega življenja«, za E-abon.

27. sept., sobota, »Striček Vanja«, za B-abon.

28. sept., nedelja, ob 3. uri pop. »Snegulčica in škrtar«, izven abon. — Ob 7. uri zvečer »Striček Vanja«, izven abon.

Opera.

25. sept., četrtek Zaprtó (vsled pogreba g. Borštnika).

26. sept., petek, »Postillon iz Lonjumeau«, za A-abon.

27. sept., sobota, »Madame Butterfly«, za C-abon.

28. sept., nedelja, »Pikova dama«, izven abon.

Izpred porote.

Tatvina sladkorja.

Včeraj dopoldne je bila pred ljubljansko poroto zanimiva razprava, katera deloma osvetljuje pomanjkanje sladkorja in razgrinja delovanje onih temnih sil, ki povzročajo navijanje cen. Koncem aprila je bilo v Ljubljani znatno pomanjkanje sladkorja. — Dne 30. aprila t. l. je dospel na glavni kolodvor južne železnice voz sladkorja s Češkega za tvrdo A. Krisper. Pri otvoritvi vagona v skladišču »Balkan« so ugotovili, da manjka 19 vreč sladkorja, a se je pozneje dognalo, da je bilo od teh devet vreč ukradenih v Ljubljani.

Štirje tovariši zaposleni pri premikalni službi na kolodvoru južne železnice, so omenjenega dne popreje vagon zapeljali pred skladišče Karoline Schifferjeve, vrgli devet vreč iz voza, eno pa vrgli na lokomotivo za se. Sladkor so nameravali razpečati verižnikom. V resnici je neki Viktor Indof razpečal in prodal dve vreči kg a 16 K dvema Hrvatoma. Dne 3. maja t. l. so isti tovariši pripeljali pred skladišče Schifferjeve, ki se nahaja ob tiru juž. železnice 100 kg premege in so nameravali med premog spraviti vreče sladkorja ter jih tako spečati. Pred skladiščem so doživeli veliko razočaranje in začudenje. Ves sladkor je neznano kam izginil. Začeli so se pričakati in stvar je polagoma prišla na dan. Sladkor cenijo na 7.469 K, premog na 140 K.

Včeraj so sedeli na zatožni klopi: 1. Josip Šuštaršič, nadpremičar; 2. Alojzij Sagadin, premikač; 3. Franc Bašelj, premikač in 4. Franc Fritz, nadpremičar in so se morali zagovarjati zaradi hudodelstva tatvine. Josip Šuštaršič priznava tatvino, ostali zanikajo delno krivdo. Po dolgi do 5. popoldne nepretirano trajajoči razpravi je predsednik porote, višji dež. sod. svetnik Peterlin proglasil na podlagi porotniškega krivdoreka obsodbo s katero so bili obsojeni: 1. Josip Šuštaršič na pet mesecev težke ječe; 2. Alojzij Sagadin na štiri mesece težke ječe;

3. Franc Bašelj in 4. Franc Fritz na en mesec zapora, slednje dva z ozirom na to, da sta si prilastila nekaj kg sladkorja. —

Kazen so obsojenci sprejeli. Zastopnik javne obtožbe: drž. pravnik Ogorevc, zagovorniki: dr. Jos. Svigelj, dr. O. Fetičh-Frankheim in dr. Vladimir Pegan.

Zvečer ob 6. se je pričela porotna razprava proti vlomilcem v konfescijsko trgovino Götzl na Starem tgu v Ljubljani, kjer so hoteli odnesti za 20.000 K konfescijskega blaga in kjer so v noči od 25.—26. julija poskušali vlomiti v Briceljevo delavnico. Pri razpravi se je izkazala njihova krivda in obsojeni so bili Josip Šolar, rojen 1896, doma iz Dobrinja na 6 let, Jos. Klobas roj. 1897, iz Bureta na 5 let in Josip Šerjal, roj. 1895, iz Trsta na 18 mesecev — vsi težke ječe.

Pokrajinske vesti.

kr Zidani most. Ob začetku šolskega leta bi prav lepo prosili višji šolski svet v Ljubljani, naj opozori našega nadučitelja, da naša šola ni nikakor »hotel na veliko.« Šola ima ja čisto drug namen, posebno pa še razredi in pisarna, saj stavili smo jo za svoje otroke. S poklicem nadučitelja se to menda tudi ne strinja, še manj pa je šoli v ugled; vrhu tega pa se lahko otroci, pa tudi odrasli nalezajo raznih boleznih od hrvaških čifutov in verižnikov, katerih največ prenoči v šoli. Ker se krajni in okrajni šolski svet za to ne brigata, se obrachamo tem potom na višji šolski svet. Čudno se nam zdi, kaj sploh ta človek še tu dela, saj je bil nastavljen s pomočjo Stičmarke ter je bil ves čas član strupenega Schützenvereina. — Eden v imenu mnogih.

kr V Celju se je ustanovilo pevsko društvo »Oljka«. Pri ustanovnem občnem zboru 12. t. m. so bili v odbor sledeči gg. in gđ. enoglasno izvoljeni: Conč Viktor predsednik Bervar Dolfe podpredsednik, Kresnik Tone tajnik, Zagoričnik Pavla blagajnica in Sentjarc Stanko arhivar. Za namestnike: Ramšak Vilma, Drugovič Peter in Ulaga Poldi. Odborniki: Šonc, Korošec Marija, Horvat Stefan, in za računskega preglednika dr. Anton Schwab in Josip Kramar. Vodstvo je prevzel kot znan dober učitelj peja g. profesor Davorin Beranič. Društvo se je izkazalo kot zelo potrebno, ker že danes šteje lepo število izvršujočih članov. Sprejemajo se novinci, ki se bodo poučevali tudi v teoriji.

kr Toplice Dobrna pri Celju. Vsled krasnega vremena prihajajo vedno novi gostje iz najrazličnejših krajev Jugoslavije v Zdravilišče Dobrna pri Celju. Veliko privlačno silo tvorjajo za pacijente dobro učinkujoči, na radiju, ogljikovi kislini, dušiku in drugih zdravilnih plinih izredno bogati vreli z visoko naravno gorkoto, ki čudovito pomagajo pri ženskih in živčnih boleznih, pri boleznih ledic, pri revmatizmu in protinu. Privabil je tudi diven kraj s krasnimi parki, razširjenimi lastniki in iglovinastimi gozdovi, lepo okolico in zdravim podnebjem brez vse megle in prahu nebroj miru in počitka potrebnih gostov v to kopališče. Sezona se bo morala pri lepem vremenu podaljšati najbrž do konca oktobra. Cene sobam so zdaj znatno znižane, vsled česar morejo te eminentno zdravilne in blagotvorne toplice posečati tudi manj premožni sloji.

kr Kamniška železnica bi morala dobiti v časopisju stalno rubriko. Zima se bliža, železniški vozovi pa še zmiraj brez šip; še deske, s katerimi so spomladi zabili zijajoča okna, so zginile, na nekaterih vozovih so zginile tudi notranja vrata. V tem prepihu morajo sedeti in stati odrasli in otroci, turisti in izletniki in čakati, da še prehlade in zbole. Razsvetljave seveda ni nobene v vozovih. In vendar bi se dalo s dobro voljo in s pomočjo navadnih parazitskih sveč na dan vsak vagon vsaj toliko razsvetliti, da bi vzeli človeku iluzijo, da teče kamniška železnica v podzemskem tem-

nem rovu. Mogoče je seveda, da hoče železniško ravnateljstvo našo progó specializirati za zaljubljenice in žentvovanjska potovanja. V skladu s tem bi bil tudi obilno odmerjeni vozni čas. Kamniški vlak še vedno ne vozi na južni kolodvor, dokaz, da to staro agitacijsko sredstvo pri kamniških volitvah preživi vse državne preobrate in vsa ravnateljstva državnih železnic. V predvojni dobi je bil upeljan tovorni vlak, ki je vzel tovore, ki so se v 24. urah nabrali na progí. Danes je tovorni promet večji, kakor pred vojno, a tovornega vlaka ni. Posledice tega so, da je na vsaki postaji premikanje in čakanje, zamude vlaka in v Ljubljani — pravcata dirka iz Šiške na južni kolodvor, če se še posreči dobiti kako zvezo. S premikanjem v času, ko ljudje izstopajo in vstopajo, se spravlja pa tudi občinstvo v življenjsko nevarnost. Tovorni vlak je sicer na papirju vpeljan že od aprila, ampak na tako lep način, da se snaja tudi brez njega. Znati se mora. Na kamniški progí vozijo lahke, pa čisto dobre lokomotive. Te lokomotive so stalno preobložene na tako direktno neumen način, da jih mora biti v najkrajšem času konec. Porabi se tudi več premoga, kakor če bi se vpeljal tovorni vlak in če bi se ozební vsled tega, ker nima take teže, hitreje in točneje vozil. Mislimo, da ni treba ravno imeti talenta državnega pravniká, dokazati tukaj dosledno prebrisan način sabotaže. Nekega dne bodo stroji odrekli, vzeti se bodo morale težje lokomotive, ali pa se bo promet ustavil. Težje lokomotive bodo uničile slabe tračnice in podstavek in občinstvo bo v vedni življenjski nevarnosti na vlaku. Slava mu. Stroške te ravnateljske zabave pa bo nosila država, občinstvo in tudi železniški uslužbenci. Ob priliki zopet nekaj več, kajti upamo, da noče zmiraj ostati »Beograd daleko, a Bog visoko.«

— a —

Zadnje vesti.

Izvirna telefonska in brzofavna poročila »Jugoslaviji«.

Nova pogajanja za rešitev krize.

Beograd, 24. septembra. Jutri se obnove pogajanja med strankami za sestavo koncentracijske vlade. Pogajanja bo nadaljeval najprej še dr. Draže Pavlovič, če pa se mu zopet ne posreči dovesti stranke do sporazuma, bo poveril regent to nalogo kakemu drugemu politiku. V poštev pridejo v prvi vrsti zopet voditelji Demokratske zajednice, predvsem Milorad Draškovič. Poslanec dr. Smodlaka je konferiral danes z Narodnim klubom, da ga približa demokratom. Ali so imela njegova prizadevanja kak uspeh, se še ne ve. Poslanci sicer kar križem zatjujejo, da so pripravljeni vse žrtvovati, samo da dobi država delazmožno vlado, ko pa pride do tega, da bi bilo treba res kaj popustiti, pozabijo na vse dobre sklepe.

Da se onemogoči ponavljanje dogodkov kakor ob zadnji krizi, ko so razni klubi svoje sklepe že dan kasneje preklicovali in zatajevali, bodo to pot vse že dosežene sporazume zabeležili pismeno.

Beograd, 24. sept. Demokratski klub je svojo včeraj sklicano sejo odgodil na danes.

Zagrebski listi o Borštniku.

Zagreb, 24. sept. Vsi današnji listi prinašajo dolge nekrologe o Borštniku. Slave ga kot prvega umetnika jugoslovanske drame in zlasti povdarjajo njegove zasluge za povzdigo hrv. gledališke umetnosti.

Minister Bukšeg v Zagrebu.

Zagreb, 24. sept. Včeraj sta dospela v Zagreb minister prehrane Bukšeg in načelnik v socialnem ministratvu dr. Jovanović, da posredujeta v stavkarskem gibanju, zlasti v sporu med bankami in njihovimi nameščenci.

Kongres jugoslovanskih žen.

Beograd, 24. sept. V nedeljo, včeraj in danes se je vršil v Beogradu

kongres jugoslovanskih žen. Na prvi seji je predlagala pisateljica Zofka Kveder-Demetrovičeva, da se določi za zvezo ime »Savez jugoslovanskih žen«. A tudi med ženami so žal prevladali maenkostni duhovi, pa se je moral »jugoslovanski« vnovič skriti pred SHŠ. Tudi predlog, naj bo sedež zveze izmenoma v Beogradu, Ljubljani in Zagrebu je ostal v manjšini, pa ostane sedež stalno v Beogradu. Pač pa se bodo letni kongresi menjavali med glavnimi jugoslovanskimi mesti. — Kongres je bil zaključen s svečanim banketom.

Veselje v Trogiru.

Split, 24. septembra. Ko so prikorakale v Trogir naše čete, je zavladalo med prebivalstvom nepopisno navdušenje. Celo mesto je pozdravljalo jugoslovanske vojake. V mestu in okolici vlada popolen red. V luko je dospela ameriška križarka, da prepreči nove italijanske napade.

Vesti Ljubljanskega dopisnega urada.

Vest o dogovoru med Italijo in Jugoslavijo brez podlage.

Ldu. Rim, 23. sept. Agenzia Stefani poroča: V inozemskih listih je razširjena vest, da se je med Italijo in Jugoslavijo sklenil dogovor o jadranskem vprašanju, je popolnoma brez podlage.

Jugoslovani naj končajo d'Annunzijevo komedijo.

Ldu. Pariz, 24. septembra. Kakor poroča »Chicago Tribune« se v krogih mirovne konference boje, da bi se d'Annunzio kakor Reke polastil tudi Zadra, kotora in drugih dalmatinskih pristanišč. »Homme Libre« se vprašuje: »Kaka nesreča bi bila, ako bi Jugoslovani naredili konec smišni komediji na Reki?«

Kronski svet.

Ldu Beograd, 23. sept. Zjutraj se je nadaljevala seja kronskega sveta. Na dnevnem redu današnje seje je bilo poročanje o zunanjem položaju in o delovanju naših delegatov v Parizu. O jadranskem vprašanju je poročal minister za zunanje stvari dr. Trumbić. Kakor čujemo, stoji rešitev jadranskega vprašanja tako-le: V Parizu se pričakuje odgovor predsednika Wilsona na poslednji predlog Italije. Govori se, da je bilo v teku posvetovanja o zunanjem položaju odločeno v kronskem svetu, da se prične s sestavo nove vlade, ki naj bi sprejela končni sklop o naših odnošajih glede podpisa st. germaanske pogodbe.

Naš generalni konzul v Pragi.

Ldu. Praga, 23. sept. Predsednik republike Masaryk je z odlokom z dne 7. julija 1919 g. Jovanu Vučkoviča, ki je imenovan za generalnega konzula kraljestva SHS v Pragi podelil eksekvatur.

Tuje valute na dunajski borzi.

Ldu. Dunaj, 24. sept. Včeraj so inozemske vrednote imele na Dunaju naslednje tečaje: Holandska 2280 do 2282 kron; Berlin 264—264.50 kron; Curih 1115—1116.50 kron; Kristianija 1450—1451.50 kron; Kodanj 1400 do 1401.50 kron; Stockholm 1520—1521.50 kron.

Žrtve ameriških stavk.

Ldu. Amsterdam, 24. sept. Listi paročajo iz Pittsburga z dne 23. t. m., da je bilo pri spopadu v bližini Carnegiejevih jeklarn 10 oseb ustreljenih, med njimi dve ženski. Okoli 400 stavkajočih je napadlo stavkokaze, pri čemer je nastopila policija.

Wilson ne bo posredoval.

Ldu. Pariz, 24. sept. (Dku.) »Chicago Tribune« javlja: Iz okolice predsednika Wilsona se razširjajo vesti, da predsednik ne bo posredoval v stavki jeklarjev.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Proda se:
Proda se moško kolo. Naslov v upravi. 1434

Kupi se:
Kositerne posode od ameriškega petroleja kupuje Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12. 1436

Službe:
Za slugo se sprejme mladenič lepega vedenja. Vstop 1. oktobra. Pogoje pove: Osrednji zavarovalni oddelček za Slovenijo, Cankarjevo nabrežje 1./I. 1435

Dva urarska pomočnika dobro izurjena se sprejmeta pri Fr. P. Zajec, Stari trg 9.

Za ponk glasovirja se išče boljše moč. — Cenjene ponudbe z navedbo honorarja pod „Začetnik“.

Zmožna kontoristinja, toda le s prakso, perfektna v strojepisu, zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi se sprejme takoj pri Kranjski tvornici željezne in bravarске robe v Kamniku. V ponudbah naj se natančno označijo zahteve.

Razno:
Ak. demik prosi blaga srca za posojilo 1000 K vsled polaganja zadnjih izptov. Se obveže povrniti po 6 mescih 1500 K. Pod „večno hvaležen“ na upr. Jugoslavije. 1433

Iščem meblvano sobo s posebnim vhodom za takoj. Ponudbe na gosp. Vlček na upravo lista.

Angleški tečaj se prične s 1. oktobrom v dveh oddelkih po trikrat na teden poldrugo uro. — I. oddelček za začetnike in dogovor petek, 25. t. m. ob 5. pop. na moškem učiteljski, I. nadstr., Reseljeva cesta. — Za II. odd. višja stopnja, samo pisma na prijavo. Mesečnina 20 K, varščina. J. Mulaček, Hradskega v. 64.

Klobuki
v popravilo
se zopet sprejemajo.
I. KETTE, Ljubljana.

Bukovo oglje
se prodaja na drobno in debelo.
M. SREBOTNJAK, Kolodvorska ulica 31.

Isčem
lokal
ali
skladišče
v mestu za takoj. Ponudbe pod „Skladišče“ na upravo „Jugoslavije“.

Ugoden nakup.
Večja množina blaga za moške in ženske obleke se na debelo in drobno prodaja. Oglela in prodaja se pri Agenturi JEZEK v Stritarjevi ulici št. 7, III. nadstropje od 10.—12. in od 2.—4. ure.

Karikaturisti pozor!
Potrebujem glavo za novi politični humoristično-satirični tednik pod hrvatskim imenom „VRAG“ (slovenski: hudič, vrag ali škrat). — Glava, katera mora biti 20 cm široka, naj bi bila umetniški izdelana. — Karikature z navedbo cene je poslati na: ZLATKO PLANINC, žurnalist, MOSTAR (Hercegovina).

Karikaturisti pozor!
Potrebujem glavo za novi politični humoristično-satirični tednik pod hrvatskim imenom „VRAG“ (slovenski: hudič, vrag ali škrat). — Glava, katera mora biti 20 cm široka, naj bi bila umetniški izdelana. — Karikature z navedbo cene je poslati na: ZLATKO PLANINC, žurnalist, MOSTAR (Hercegovina).

Posestvo
z vinogradom v bližini Maribora do 500.000 K se takoj kupi.
Ponudbe pod „F.H.“ na upravn. „Jugoslavije“.

Oblaslveno konc. zavod za pokončev. podgam miši in mrčesa,
Bleiweiseva c., poleg dež. vlade

se priporoča v pokončevanje podgam, miši, ščurkov, rusov, stenic, moljev itd. z različnimi novoiznajdenimi povsem zanesljivimi sredstvi v zvezi s posebno metodo. Uspeh z jamčen. Spričevala na razpolago.

Krompir, pšenico, rž, oves, fižol itd.,
prodaja na debelo po ugodnih cenah

Franc Majdič, Kranj,
trgovina z dež. pridelki.

Železolitne cevi,
približno 40 metrov; v premeru okoli 35 cm, prodaja trgovec

Franjo Kenda,
Bled (kolodvor).

Prvovrstna

vozna kolesa
ter

plašče in cevi
in vsa zraven spadajoča dela priporoča

IGN. VOK
specijalna trgovina s šivalnimi stroji in kolesi
Ljubljana, Sodna ulica 7

Najboljšega sadja
v večji množini iz Blejske graščine, ima na prodaj

Franjo Kenda, trgovec,
Bled. Kolodvor. Bled.

Staro

železo

lito in kovano kupuje
FR. STUPIČA
v Ljubljani
Marije Terezije cesta 1

Bukova drva

ogljje, smrekov les, deske in trame kupuje
„CROATIA“
gozdna ind. delniška družba v Ljubljani,
Marije Terezije cesta 2.

Večja partija čaja

ravnokar došla. Istega nudim — kakor tudi raznovrstno drugo blago — po primerni dnevni ceni
trvdka **A. Kušlan,**
Ljubljana
Karlovska cesta 15

Kamnoseki in brusači

za granit se sprejmejo pri **Kamnoseki družbi** v Celju. Plača po dogovoru.

Pozor!

Čevljarji!

Proda se dobro idoča **čevljarska obrt** ter popolna oprava na jako prometnem kraju.
Naslov v upravi.

Kupim več vagonov raznega sortiranega

sadja.

Ponudbe za vagonsko oddajo, franko poljubni kolodvor, z navedbo vrste na
Fr. Sirc, Kranj.
Prosim tudi ponudb od suhih gob in vseh drugih deželnih pridelkov.

VRECE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firmo
J. Kušlan,
Kranj, (Gorenjsko)

Boj griži!

Pristen, domač borovničar je najboljšo sredstvo proti griži. Dobise pri veležganjarni

sadja **Robert Diehl, Celje.** Oddaja samo trgovcem v sodčkih od 30 l dalje.

Jzrabite ugodno nakupno priliko!

Nepremojljivi dežni plašči iz la švicarske gume „Pepita“ pristno volneno angleško blago za damske kostume in moške športne blače.

Prva kranjska razpošiljalna manufakture, mode in konfekcije
Schwab & Bizjak,
Ljubljana, Dvorni trg 3, Pod Narodno kavarno.

Kupim vsako množino jabolčnika

kakor tudi 420 jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in najnižje cene na Ljubljana I., poštni predal št. 163.

Električni motor

z najmanj 30 konjskih sil in en polni jarm (Vollgatter) od 50—55 cm premera, vse v dobrem stanju, se kupi. Ponudbe na vila „Ana“, Bled II.

MIZAR

samostojen, več stavbenega in pohišvenega mizarstva, se sprejme v tovarni kemične stroke. Ponudbe pod šifro „I. F. K. 961“ na upravništvu tega lista. Refektuje samo na prvovrstnega delavca z dobrimi spričevali.

Prva jugoslovanska tovarna

čistilnega praha
nudi pomade bele — rdeče, prah v zavitkih, kakor tudi beli izvleček „Sidolin“ — tekočina v malih steklenicah — najboljše čistilo za vse kovine.

A. Radesich, nast., Kamnik,
Prah se razpošilja tudi v celih vagonih.

Komisijaska trgovina

Filip Pečenko, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6, priporoča svojo bogato zalogo **manufakturnega blaga:** cefirja, tiskovine, parhenta, kloia, hlačevine, nogavic, robcev, sukanca, črne in bele avile, gumbov, pritiskačev, rincev za čevlje in drugih izdelkov čeških tvornic, katere zastopa.

KEFIR

Filip Pečenko
Ljubljana, Dunajska cesta 6
naznanja si občinstvu, da je otvoril Prvi jugoslovanski zavod za izdelovanje Kefirja in Joghurta Kefir je od zdravnikov priznan kot najboljši pripomoček proti tuberkulozi, anemiji, želodčnim boleznim itd. Nenadomestljiv za slabotne dojenčke kakor odrasle. Kefir uniči vse človeškemu organizmu škodljive bacile. Pri rednem vživanju istega se doseže visoko starost. Vspeh z jamčen s 1000 K. Razpošilja tudi na deželo.

Trebušnate sodove

za razpošiljanje sadja, zelo pripravne v sedanjih prometnih težkočah, razpošilja samo na cele vagone v velikosti za 100 kg vsebine

Banka in menjalnica Bradarić i drug, Brod na Savi, Slavonija.

Trgovci z manufakturo!

Ob prihodu v Ljubljano, oglejte si trgovino

Svetozar Kosér,

Kolodvorska ul. 24 pri „Tišlerju“.

kjer dobite **vedno** fino in navadno moško sukno, hlačevino, parhent, plavino, cefirje, moške in ženske nogavice, rute, robece, sukanec, klobuke itd. po najnižjih dnevnih cenah. Vsako drugo zaželjeno blago preskrbim v 4 dneh.

ING. DR. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.
Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7.

izvršuje strokovno:
Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrane, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. 933

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženerske stroke.

Tehniška mnenja — Zastopstvo strank v tehniških zadevah

Dežni plašči

sveže blago, iz najfinejše švicarske gume, dokler traja zaloga. Razpošilja se po povzetju. P. n. trgovci popust.

Prva kranjska razpošiljalna **Schwab & Bizjak, Ljubljana, Dvorni trg št. 8.**

BARVA in KEMIČNO — ČISTI
vsakovrstno blago

in PERE in SVETLOLIKA
domače perilo ovratnice, zapesnice in srajce

(pošilja po isto na dom)

tovarna Jos. Reich
Ljubljana, Poljanski nasip št. 4.
Podružnica: Šelenburgova ulica št. 3.

Griža
se pojavlja v celi Sloveniji. Občinstvo se opozarja, da ne uživa surovega sadja, ne zelenjave, razen iz zanesljivo zdravih krajev. Največja nevarnost za obolenje na griži pa je slaba pitna voda, zato naj slav. občinstvo pije samo zdravilni „Tempelvrelec“ iz naše Rogaške Slatine.

Turška R. Miklauc

se je preselila

iz dosedanjega trgovskega lokala v lastne prostore

== Pred Škofijo št. 3 ==

Lingerjeva — Medarska ulica

tik škofijske palače, kjer se nahaja trgovina

„PRI ŠKOFU“

Podpisani se zahvaljuje za izkazano zaupanje ter se priporoča za mnogobrojni obisk z zagotovitvijo najboljše postrežbe.
S spoštovanjem **R. Miklauc.**